

De symboliek van de tempels in Khajuraho

In deel 9 van het boek 'DE ONWETENDHEID VOORBIJ – Een meditatiereis door Osho's India' vertelt de gids Swami Ganga diepgaand en boeiend over de achtergronden van de tempels in Khajuraho en over tantra. Van zijn verhaal is een woordelijk verslag in het boek opgenomen. Het heeft er een prominente plaats in. In dit deel legt hij de betekenis van de buitenkant van de tempels uit.

Onze theepauze op deze ochtend is voorbij en we wandelen met Ganga naar de Jagadambi tempel.

De Jagadambi tempel in Khajuraho.

Er is veel te vertellen over de vorm van deze tempel. Ganga legt ons de symboliek ervan uit: De vorm van de tempel drukt uit dat God binnen in ons zit. We kijken altijd buiten onszelf omdat we zijn aanwezigheid niet kunnen voelen. Dat komt door de problemen die we hebben met onze begeerte, verlangens, verleidingen, hebzucht en gehechtheden. Die liggen als lagen van onwetendheid om ons heen, net als de ringen van een ui. We moeten de problemen oplossen, de ui afpellen om bij onze kern, het Niets, te komen. De torentjes op de tempel symboliseren de problemen. Beneden zie je er veel, boven veel minder. Helemaal aan de top zijn ze verdwenen. Dan heb je je onwetendheid losgelaten en heb je een ontmoeting met je Zelf. Dit is de hele symboliek van de vorm van de tempel. Het betekent dat je jezelf moet ontmoeten. Het is geen God buiten je. De God is binnen in je.

De Jagadambi tempel en ook de andere tempels weerspiegelen het universum. Jij bent ook het hele universum. Iedereen is het universum, omdat ons lichaam ook is gemaakt van water, lucht, aarde, en vuur en van de ruimte die we de ziel noemen. Na de dood gaat water weer samen met water, vuur met vuur, lucht met lucht, aarde met aarde en ruimte met ruimte. De les van deze vorm is dat God binnen in je zit. Het is niet buiten je. Het is niet een ding buiten je. Het zit in je. Iedereen draagt zijn eigen God in zich.

De vraag rijst, wanneer God toch binnen in je zit, waarom iedereen dan buiten zichzelf kijkt in de tempel, in de kerk, in de moskee. Dat komt omdat iedereen bepaalde problemen met zichzelf heeft. Vanwege deze problemen zijn we niet in staat om zijn aanwezigheid te voelen. Deze problemen zijn de lagen van onwetendheid. Dit slaat op onze begeerte, onze verlangens, onze verleidingen, onze hebzucht, onze gehechtheden. Al deze dingen houden wij vast in ons lichaam en in onze mind. De mind is daarom erg stoffig. Het is als een spiegel en er zit te veel stof op, je kunt je gezicht niet zien zoals het is. Wanneer je de spiegel schoonmaakt, dan zie je je gezicht zoals je eruitziet. Er heeft zich stof om ons heen verzameld, we moeten ons schoonmaken. Pas als de spiegel schoon wordt, kunnen we zijn aanwezigheid voelen. Deze lagen van onwetendheid zitten in iedereen.

Hindoes hebben een heel bijzonder voorbeeld om je te laten zien dat God in iedereen aanwezig is. Dit is een speciaal soort hert, een antiloopt. Wanneer ze bronstig is, rent ze als een gek door de jungle. Dat doet ze omdat ze op dat moment een bepaalde geur afscheidt uit haar lichaam. En ze denkt dat deze geur dan uit de ene hoek komt, dan weer

uit de andere hoek, van deze kant, van de andere kant. Ze rent als een gek in de rondte. Ze weet niet dat het uit haar eigen lichaam komt. Met ons is het ook zo. We rennen ons hele leven als gekken, om God te zoeken, hier en daar, duizenden boeken, duizenden satsangs, duizenden ontmoetingen met dit en met dat. Maar pas wanneer er ineens iets gebeurt diep in jezelf, dan voel je deze aanwezigheid.

De lagen van onwetendheid zitten om elk torentje van de tempel heen. Je kunt de torentjes zien. Kijk maar naar de top en dan zie je aan zijkant van de grote toren allemaal kleinere torentjes, die als een ring om de grote toren heen zitten. Ze zijn er tegenaan gebouwd en maken er deel van uit. Zowel de grote toren als de kleine torentjes noemen we *shikhara's*. Het onderste deel van de grote shikhara heeft een grotere omtrek dan het bovenste deel, dat smal is. In het begin hebben we meer problemen op te lossen dan later. Het loslaten van de lagen van onwetendheid lijkt op het pellen van een ui. Als je daar maar mee door gaat, dan vind je op het laatst de leegte, het Niets. Het is de huid van onwetendheid die we moeten afpellen om God, die in onszelf is, te vinden.

Wanneer je naar de top van deze tempeltorens kijkt, zie je een ring. De naam ervan in het Sanskriet is *amalaka*. Het tweede deel op de top van de tempel heet *kalasha*. Dat betekent pot, een grote pot met daarop iets dat lijkt op een kokosnoot. Dat is de verblijfplaats van de allerhoogste, de uiteindelijke synthese, het kleinste deel van een atoom.

De pot op de top van de Jagadambi tempel in Khajuraho.

Wanneer je dus daarboven aankomt, als je je onwetendheid hebt losgelaten, dan kom je in contact met *imlika*. Amalaka is imlika. Die bomen, die daar groeien, dat zijn imlika bomen (noot: tamarindebomen). Een tamarinde is een vrucht, die gebruikt wordt om er *pickles* van te maken. Ik denk dat je het ook in Nederland kunt vinden. Je hebt daar heel wat Surinamers, die ook pickles verkopen. Wanneer je deze vrucht eet, dan wordt je hele mond heel zuur,

als de smaak van een citroen. Niet helemaal zoals citroen, maar het heeft een beetje dezelfde smaak. Wanneer je erna een glas water drinkt, krijg je in je hele mond een erge zoete smaak. Dus het pad van de waarheid is erg bitter. Maar wanneer je eenmaal aankomt, dan smaakt het succes zoet. Het is pijnlijk, droevig, wat de hele maatschappij zegt, wat vrienden zeggen, je wordt er gek van, ze zeggen zoveel. Maar wanneer je aankomt, voel je je gelukzalig, dan ben je heel erg tevreden. Dan dans je. De ring is het symbool van deze vrucht imlika.

Dan hebben we de pot. Deze kalasha zit vol met ambrosia of *amritam*, nectar. Dit is de drank van de onsterfelijkheid. Als je hem drinkt, dan ben je onsterfelijk, dan ga je nooit dood. Dan word je een boeddha. Dit is de staat van Boeddha. En wanneer je in deze staat komt, dan kun je ontspannen op het niveau van het Allerhoogste. Wij noemen het de berg. Het is de hoogste verblijfplaats van de ziel. Dan ben je de gezegende.

De volgende keer deel 10: De marmeren rotsen, een geliefde plek van Osho.
Uit: 'DE ONWETENDHEID VOORBIJ – Een meditatiereis door Osho's India'.
Door Surya Cliné.

Verkrijgbaar bij Amazon als [e-book](#) en [paperback](#).